

**Bruxelles, 21. listopada 2020.
(OR. en)**

11481/20

**FREMP 87
JAI 776**

NAPOMENA

Od:	Predsjedništvo
Na datum:	21. listopada 2020.
Za:	Delegacije
Predmet:	Zaključci predsjedništva – Povelja o temeljnim pravima u kontekstu umjetne inteligencije i digitalnih promjena

Radna skupina za temeljna prava, prava građana i slobodno kretanje osoba (FREMP) na sastanku 14. srpnja 2020. održala je prvu razmjenu mišljenja o području primjene ovogodišnjih zaključaka Vijeća o Povelji o temeljnim pravima. Na temelju informacija sa sastanka i naknadnih pisanih komentara predsjedništvo je pripremlilo Nacrt zaključaka Vijeća o Povelji o temeljnim pravima u kontekstu umjetne inteligencije i digitalnih promjena. Na dvama neformalnim videokonferencijskim sastancima Radne skupine za FREMP održanima 2. rujna i 15. rujna stručnjaci su raspravljali o tekstu Nacrta zaključaka Vijeća.

Nakon rasprava u Radnoj skupini za FREMP predsjedništvo je tekst Nacrta zaključaka Vijeća podnijelo Coreperu 5. listopada i 7. listopada. Na tim se sastancima nije mogao postići konsenzus o Nacrtu zaključaka Vijeća kako je naveden u Prilogu dokumentu 11373/20. Na neformalnoj videokonferenciji ministara i ministrica pravosuđa 9. listopada 2020. predsjedništvo ih je izvijestilo o napretku pregovora i najavilo svoj daljnji rad.

Međutim, jedna država članica nastavila je ulagati prigovor na uporabu pojma „rodna ravnopravnost” jer se ni u Ugovorima ni u Povelji EU-a o temeljnim pravima ne upotrebljava pojam „rod”. Druge države članice usprotivile su se brisanju tog pojma, osobito zato što se često upotrebljava u novijim dokumentima Unije, kao što su Zaključci Vijeća o oblikovanju digitalne budućnosti Europe¹ i Zaključci Vijeća o prioritetima EU-a za suradnju s Vijećem Europe u razdoblju od 2020. do 2022.², usvojeni 13. srpnja 2020.

Stoga je na sastanku Corepera 21. listopada 2020. predsjedništvo potvrdilo da daljnji naponi za postizanje konsenzusa o toj konkretnoj točki u Nacrtu zaključaka Vijeća o Povelji o temeljnim pravima u kontekstu umjetne inteligencije i digitalnih promjena nisu bili uspješni. Međutim, predsjedništvo je naglasilo da se sve delegacije slažu o ključnim elementima zaključaka, kao što su učvršćivanje temeljnih prava i vrijednosti Unije u doba digitalizacije, poticanje digitalnog suvereniteta EU-a i aktivno sudjelovanje u globalnoj raspravi o upotrebi umjetne inteligencije s ciljem oblikovanja međunarodnog okvira. Predsjedništvo je zaključilo da je 26 delegacija podržalo tekst u cijelosti, kako je priložen ovom dokumentu, ili da na njega nije uložilo prigovor.

¹ SL C 202 I, 16.6.2020., točka 20.

² 9283/20, točka 12.

ZAKLJUČCI O POVELJI O TEMELJNIM PRAVIMA

U KONTEKSTU UMJETNE INTELIGENCIJE I DIGITALNIH PROMJENA

Pandemija bolesti COVID-19 jasnije je nego ikad prije pokazala da Europa mora ostvariti digitalni suverenitet kako bi mogla autonomno djelovati u digitalnoj sferi i povećati otpornost Europske unije. Stoga želimo zajedno raditi na europskim odgovorima za digitalne tehnologije, kao što je umjetna inteligencija. Htjeli bismo osigurati da se u osmišljavanju, razvoju, uvođenju i upotrebi novih tehnologija poštuju i promiču naše zajedničke vrijednosti i temeljna prava zajamčena Poveljom EU-a o temeljnim pravima (dalje u tekstu „Povelja”), uz istodobno povećanje naše konkurentnosti i blagostanja. Unutar okvira otvorenog za inovacije mora se održati visoka razina sigurnosti informacijskih tehnologija.

Predani smo odgovornom i antropocentričnom osmišljavanju, razvoju, uvođenju, upotrebi i evaluaciji umjetne inteligencije. Trebali bismo iskoristiti potencijal te ključne tehnologije u promicanju gospodarskog oporavka u svim sektorima u duhu europske solidarnosti, održavati i promicati temeljna prava, demokraciju i vladavinu prava te održavati visoke pravne i etičke standarde.

I. Uvod

1. EU je „unija vrijednosti”, kao što je utvrđeno u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji, koja se temelji na poštovanju ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanju ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina. Sve države članice odgovorne su za očuvanje tih vrijednosti kako bi one postale stvarnost u svakodnevnom životu svih njihovih građana i građanki. U tom pogledu podsjećamo na pravno obvezujuću prirodu Povelje za EU i države članice kada provode pravo Unije.

2. Aktualni izazovi i događaji tijekom protekle godine još su jednom istaknuli činjenicu da na zaštiti temeljnih prava treba neprestano raditi. Osobito su i dalje prisutna pitanja kao što su rasizam, nasilje u obitelji, nasilje nad djecom, poteškoće u učinkovitoj zaštiti ranjivih skupina, porast dezinformacija te rizik od kršenja vladavine prava i demokracije. Pandemija bolesti COVID-19 pogoršala je mnoge od tih izazova i donijela neke nove, osobito uravnoteženost pristupa zdravstvenoj u odnosu na druga temeljna prava. U tom kontekstu primamo na znanje relevantna istraživanja i izvješća Agencije za temeljna prava, a osobito njezino istraživanje o temeljnim pravima. Ponovno potvrđujemo svoju predanost zabrani svake nezakonite diskriminacije na bilo kojoj osnovi, kako je utvrđeno u članku 21. Povelje. Ujedno ponovno potvrđujemo svoju predanost pristupanju EU-a Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda kako je utvrđeno u članku 6. stavku 2. Ugovora o Europskoj uniji. Nadalje, EU će surađivati s Vijećem Europe u promicanju rodne ravnopravnosti i prava žena te suzbijanju nasilja nad ženama i u obitelji. Istanbulska konvencija Vijeća Europe ratificirana je i provodi se u 21 državi članici EU-a.

3. Pandemija bolesti COVID-19 zorno je pokazala i vrijednost digitalnih tehnologija, uključujući umjetnu inteligenciju, u poboljšanju zdravstvene skrbi, dopiranju do građana i održavanju funkcioniranja gospodarstva. U tom je kontekstu važno očuvati odgovarajuću povezivost i uključenost. Ponovno potvrđujemo svoju predanost zajedničkom prevladavanju aktualne krize, stvaranju dodane vrijednosti koju tehnologije i primjene okrenute budućnosti mogu pružiti svim članovima društva te zajedničkom poštovanju i promicanju zajedničkih načela i vrijednosti utvrđenih u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji.

4. Digitalne tehnologije, uključujući umjetnu inteligenciju, neophodne su za europsku digitalnu suverenost, sigurnost, inovacije i gospodarski razvoj te mogu znatno doprinijeti zaštiti i promicanju temeljnih prava, demokracije i vladavine prava. Kako bi bio digitalno suveren, EU mora izgraditi istinski digitalno jedinstveno tržište, ojačati svoju sposobnost određivanja vlastitih pravila, donošenja autonomnih tehnoloških odluka te razvijanja i uvođenja strateških digitalnih kapaciteta i infrastrukture. Digitalna tranzicija najvažniji je pokretač održivog rasta i konkurentnosti EU-a. EU mora u potpunosti iskoristiti i razviti svoje prednosti u digitalnom gospodarstvu i klimatski neutralnim tehnologijama. Digitalne tehnologije sve više i uvelike pozitivno utječu na svakodnevni život Europljana i Europljanki, na primjer u industriji, uslugama, istraživanju, pravosuđu i javnoj sigurnosti. Stoga pozdravljamo napore Europske komisije da uspostavi ekosustav izvrsnosti i povjerenja u području umjetne inteligencije koji se temelji na našim zajedničkim načelima i vrijednostima te koji prednosti navedene tehnologije donosi svim europskim društvima i gospodarstvima.

5. Međutim, iako digitalne tehnologije, uključujući umjetnu inteligenciju, pružaju sve veće mogućnosti i koristi, njihovo osmišljavanje, razvoj, uvođenje i zloupotreba također mogu sadržavati rizike za temeljna prava, demokraciju i vladavinu prava. Stoga je potrebno uložiti napore kako bi se i dalje jamčilo poštovanje temeljnih prava utvrđenih u Povelji. U tom kontekstu potrebno je pozabaviti se izazovima kao što su netransparentnost, složenost, pristranost, određeni stupanj nepredvidivosti i djelomično autonomno ponašanje kako bi se osigurala usklađenost automatiziranih sustava s temeljnim pravima i olakšala provedba pravnih propisa.

6. Da bi se učinkovito svladali potencijalni rizici, nužno je ispuniti posebne zahtjeve za osmišljavanje, razvoj, uvođenje i upotrebu sustavâ umjetne inteligencije. U tom pogledu razvoj zajedničkih tehničkih standarda mogao bi doprinijeti rješavanju tih izazova i postizanju većeg povjerenja u tu tehnologiju. Pozdravljamo pristup koji je predložila Europska komisija u svojoj Bijeloj knjizi o umjetnoj inteligenciji – Europski pristup zasnovan na izvrsnosti i povjerenju, a koji se sastoji od preispitivanja postojećeg zakonodavstva EU-a kako bi se utvrdilo pristupa li se njime na odgovarajući način rizicima i mogućnostima te zahtjevima u vezi s primjenama umjetne inteligencije, može li se ono učinkovito provoditi te jesu li potrebne prilagodbe ili novo zakonodavstvo, među ostalim i u pogledu zaštite naših zajedničkih načela i vrijednosti.

7. Europska unija i njezine države članice moraju iskoristiti mogućnosti koje nude digitalne promjene, istodobno se baveći pitanjem potencijalnih rizika i koristi. Zaštita i promicanje temeljnih prava ključni su kako bi se osiguralo da u EU-u svatko može prosperirati, ostvarivati svoja prava i slobode te živjeti bez diskriminacije. Naglašavamo da bi europski pristup digitalnoj transformaciji, a posebno umjetnoj inteligenciji, trebao biti antropocentričan i da bi njime trebalo osigurati potpuno poštovanje i promicanje temeljnih prava. U kontekstu javnog sektora primamo na znanje aktualni rad na nacrtu teksta zajedničke izjave država članica koji će biti dovršen na ministarskom sastanku o digitalizaciji utemeljenoj na vrijednostima u prosincu 2020.

8. EU i njegove države članice moraju poticati svoju digitalnu suverenost, a pritom i dalje biti otvoreni za sva poduzeća koja poštuju europska pravila i standarde. Moraju aktivno sudjelovati u globalnoj raspravi o upotrebi umjetne inteligencije kako bi međunarodni okvir, postupke i rasprave u tom području nastavili oblikovati u skladu sa zajedničkim načelima i vrijednostima te osigurali učinkovitu primjenu i provedbu postojećih normi. U tom kontekstu primamo na znanje predloženi Akcijski plan EU-a za ljudska prava i demokraciju za razdoblje 2020. – 2024., kojim se promicanje ljudskih prava i demokracije u upotrebi digitalnih tehnologija, uključujući umjetnu inteligenciju, utvrđuje kao prioritet u svim područjima vanjskog djelovanja EU-a.
9. Prepoznamo i ističemo važnost usklađenosti s vrijednim radom i inicijativama koje se u području temeljnih i ljudskih prava u kontekstu digitalizacije provode u okviru europskih institucija i agencija, posebno Europske komisije, Europskog parlamenta, Agencije EU-a za temeljna prava i relevantne sudske prakse Suda Europske unije, kao i u drugim forumima, a posebno u Vijeću Europe i njegovu *Ad hoc* odboru za umjetnu inteligenciju, OESS-u, OECD-u i Ujedinjenim narodima.

II. Pristup umjetnoj inteligenciji zasnovan na temeljnim pravima

10. Ističemo da se pri osmišljavanju, razvoju, uvođenju i upotrebi umjetne inteligencije moraju u potpunosti poštovati temeljna prava i postojeći pravni propisi. Isti stupanj zaštite trebao bi se primjenjivati i u digitalnom i u fizičkom svijetu. Naglašavamo da se, na temelju članka 52. stavka 1. Povelje, svako ograničenje pri ostvarivanju prava i sloboda utvrđenih Poveljom može izvršiti samo ako je potrebno i ako zaista ispunjava cilj od općeg interesa koji EU prepoznaje ili potrebu za zaštitom prava i sloboda drugih, podložno načelu proporcionalnosti, te mora biti predviđeno zakonom i poštovati bit temeljnih prava i sloboda.

11. Relevantno zakonodavstvo kojim se ostvaruju temeljna prava može se dovesti u pitanje zbog složenosti i netransparentnosti određenih primjena umjetne inteligencije, a to bi zahtijevalo specijalizirano stručno znanje i postupke za razumijevanje i kontrolu ishoda takvih primjena. Ljudski nadzor i transparentnost neophodni su elementi u osiguravanju toga da sustavi umjetne inteligencije budu u skladu s relevantnim zakonodavstvom. Podupiremo prijedlog Europske komisije da osmisli proporcionalne zahtjeve za ljudski nadzor nad sustavima umjetne inteligencije i transparentnost takvih sustava utemeljene na dokazima, npr. zahtjeve u pogledu dokumentacije, testiranja i odgovornosti koji bi bili korisni za učinkovitu provedbu postojećih zakona.
12. Pozivamo EU i njegove države članice da procijene jesu li postojeći EU-ovi i nacionalni pravni propisi primjereni za iskorištavanje mogućnosti i uklanjanje potencijalnih rizika koje bi mogla stvoriti upotreba digitalnih tehnologija, a posebno sustava umjetne inteligencije, te da ih prema potrebi dodatno razviju. Trebalo bi osigurati da nadzorna tijela imaju odgovarajuće kapacitete za ispunjavanje svojih mandata u slučajevima primjena umjetne inteligencije te poboljšati njihovu suradnju na europskoj razini.
13. Ističemo važnost stvaranja svijesti o upotrebi digitalnih tehnologija i ugrađenih sposobnosti umjetne inteligencije u vladinim institucijama, pravosuđu, izvršavanju zakonodavstva, gospodarstvu i znanosti, civilnom društvu, obrazovanju i široj javnosti. Digitalna transformacija zahtijeva da ljudi razviju svoje kompetencije i vještine radi pozitivne upotrebe tehnologija umjetne inteligencije, među ostalim informiranjem o postojećim pravima i djelotvornim pravnim lijekovima. Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti potrebama marginaliziranih pojedinaca i skupina te osoba u ranjivom položaju, kao što su osobe s invaliditetom, djeca i starije osobe. Stoga pozdravljamo inicijative za podizanje svijesti građana i građanki o umjetnoj inteligenciji i povećanje osobne pismenosti u području umjetne inteligencije, među ostalim istraživanjima, osposobljavanjem i obrazovanjem.

a. Umjetna inteligencija i dostojanstvo

14. Temeljna su prava univerzalna, nedjeljiva, međuovisna i međusobno povezana. Zaštita i promicanje temeljnih prava i temeljne ideje ljudskog dostojanstva u središtu su antropocentričnog pristupa umjetnoj inteligenciji.

b. Umjetna inteligencija i slobode

15. Pozdravljamo činjenicu da digitalne tehnologije, uključujući umjetnu inteligenciju, mogu poboljšati zaštitu i promicanje temeljnih prava i demokracije, primjerice omogućavanjem lakšeg i učinkovitijeg sudjelovanja javnosti, povećanjem pristupa javnim uslugama, olakšavanjem dokumentiranja kršenja i povreda temeljnih prava ili upotrebom umjetne inteligencije u analizama za otkrivanje i suzbijanje hibridnih prijetnji.

16. Ako je to potrebno i primjereno, upotrebom umjetne inteligencije mogli bi se olakšati rezultati rada tijela za izvršavanje zakonodavstva, a time bi se moglo doprinijeti poboljšanju sigurnosti i zaštite ljudi u EU-u. Područja od posebnog interesa za umjetnu inteligenciju obuhvaćaju analizu podataka, razumijevanje novih i prethodno nepoznatih obrazaca i poveznica te potragu za pouzdanim dokazima u kaznenim predmetima. Moraju se osigurati pravila o zaštiti podataka i druge pravne i etičke norme te postojanje odgovarajućih zaštitnih mjera.

17. Istodobno, poduzeća i vlade sve se više koriste osobnim podacima i umjetnom inteligencijom kako bi pokušali razumjeti i predvidjeti ponašanje skupina te se usmjeriti na pojedince koji su kategorizirani kao pripadnici tih skupina. Potrebno je uspostaviti odgovarajuće zaštitne mjere kako bi se osiguralo da te primjene budu u skladu sa zakonima o zaštiti i privatnosti podataka, posebno s Općom uredbom o zaštiti podataka (Uredba (EU) 2016/679) i nacionalnim zakonima o zaštiti podataka te s drugim temeljnim pravima.

18. Prepoznamo postojeće rizike i naglašavamo potrebu za zaštitnim mjerama, posebno u pogledu upotrebe tehnologije za masovni nadzor i sustava prepoznavanja lica te učinaka koje oni mogu imati na ostvarenje demokratskog sudjelovanja, pravo na slobodu izražavanja te pravo na slobodu okupljanja i udruživanja. Primamo na znanje raspravu koja je u tijeku o tome trebaju li se takvi sustavi u načelu upotrebljavati i o mogućim zabranama njihove upotrebe. Ukoliko se ti sustavi budu upotrebljavali, prepoznamo da je utoliko potrebno unaprijed oblikovati jasne pravne zahtjeve. Konkretno, upotrebom umjetne inteligencije moraju se poštovati temeljna prava i slobode, ona mora biti u skladu sa zakonima o zaštiti podataka i privatnosti i njome se moraju zajamčiti djelotvorni pravni lijekovi.
19. Upotreba umjetne inteligencije posebno je osjetljiva u slučaju kada internetske platforme i tražilice agregiraju i odabiru sadržaj te mu utvrđuju stupanj prioriteta jer se mogu dovesti u pitanje mogućnost slobodnog pristupa informacijama i pluralizam u pogledu izvora informacija i raznovrsnosti. Slobodnom društvu potrebni su pristup raznovrsnim informacijama, slobodan diskurs i razmjena različitih perspektiva.
20. Treba suzbijati nezakonite sadržaje na internetu, uključujući zločine iz mržnje, ali istodobno i zaštititi pravo na slobodu izražavanja i pravo na informacije. Potrebno je raspraviti o tome pod kojim bi okolnostima i u kojoj mjeri bila potrebna smisljena ljudska intervencija u pogledu rezultata do kojih su došli sustavi umjetne inteligencije u vezi s brisanjem određenih sadržaja. U osjetljivim područjima pružatelji usluga trebali bi svoje sustave umjetne inteligencije učiniti transparentnima, primjerice tako što bi omogućili da im se pristupi u svrhu istraživanja.

c. Umjetna inteligencija i jednakost

21. Primjene koje se temelje na umjetnoj inteligenciji pružaju mogućnosti za procjenu poštovanja temeljnih prava, među ostalim u području jednakosti. Odluke koje se temelje na algoritamskim sustavima s unaprijed definiranim pravilima i točnim i odgovarajućim podacima prikladnima za tu svrhu mogle bi biti manje podložne pristranim rezultatima nego ljudske odluke. Istodobno, upotrebom umjetne inteligencije u određenim slučajevima može se perpetuirati i pojačati diskriminacija, uključujući strukturne nejednakosti. Ravnopravnost u tom pogledu izaziva posebnu zabrinutost. Primamo na znanje Mišljenje o umjetnoj inteligenciji u kontekstu mogućnosti i izazova za rodnu ravnopravnost koje je donio Savjetodavni odbor za jednake mogućnosti žena i muškaraca. Potrebne su i zaštitne mjere u pogledu jezične raznolikosti i dostupnosti usluga građanima i građankama na službenim jezicima EU-a.
22. Podaci koji se upotrebljavaju za treniranje sustava umjetne inteligencije moraju stoga biti točni i svrsishodni, a potrebno je pozabaviti se potencijalnim oblicima pristranosti uz istodobno omogućivanje dovoljne fleksibilnosti u istraživanju i razvoju radi daljnjeg razvoja tih sustava. U tom pogledu naglašavamo važnost načela jednakosti i nediskriminacije u osmišljavanju, razvoju, uvođenju, upotrebi i evaluaciji umjetne inteligencije, osobito u sustavima u kojima je integrirano strojno učenje, te osiguravanja da takvi sustavi podliježu odgovarajućim zaštitnim mjerama i nadzoru, među ostalim nadzoru tržišta.

d. Umjetna inteligencija i solidarnost

23. Digitalne tehnologije mogu poboljšati zaštitu socijalnih prava, primjerice olakšavanjem pristupa socijalnom osiguranju i socijalnim sustavima. Ističemo da, iako digitalni algoritmi, uključujući one utemeljene na umjetnoj inteligenciji, mogu omogućiti razvoj usmjerenije individualne pomoći i liječenja, primjena takvih tehnologija trebala bi koristiti cijeloj društvenoj zajednici, promicati odgovarajuću socijalnu zaštitu i zdravstvenu skrb za skupine u ranjivim situacijama i ne bi se trebala upotrebljavati za slabljenje načela solidarnosti. Osim toga, iako te tehnologije mogu poboljšati tržišni nadzor sigurnosti proizvoda na tržištu EU-a, mogu predstavljati i nove izazove za prava potrošača u području sigurnosti proizvoda.
24. Umjetna inteligencija ima velik potencijal za poboljšanje razine zaštite ljudskog zdravlja, posebno putem personalizirane dijagnostike i liječenja. U tom kontekstu naglašavamo potrebu za primjerenim, visokokvalitetnim skupovima podataka za treniranje algoritama umjetne inteligencije. Ističemo da se umjetna inteligencija koja se upotrebljava u socijalnom i zdravstvenom sektoru treba primjenjivati uz posebno poštovanje dostojanstva ljudskih bića, zaštitu privatnosti pacijenata i njihova fizičkog i mentalnog integriteta te u skladu sa svim relevantnim pravnim odredbama o zaštiti osobnih podataka, uključujući mehanizme za osiguravanje povjerljivosti i sigurnosti takvih podataka.

e. Umjetna inteligencija i prava građana

25. Prepoznamo potencijal digitalnih tehnologija, uključujući primjene umjetne inteligencije, za poboljšanje zaštite prava na dobru upravu, prava na pristup dokumentima te prava na podnošenje peticija.

26. Neposredno, opće pravo glasa te slobodni i tajni izbori temelj su demokratskog procesa i ključan element naših zajedničkih vrijednosti. Potrebno ih je očuvati u digitalnom dobu. Kibernapadi i dezinformacije usmjereni protiv izbornih postupaka, kampanja i kandidata mogli bi polarizirati javni diskurs i potkopati tajnost glasačkih listića, integritet i pravednost izbornog postupka te povjerenje građana u izabrane predstavnike. U tom kontekstu naglašavamo važnost zaštitnih mjera i aktivnih mjera protiv kampanja dezinformiranja, zloupotrebe privatnih podataka, hibridnih prijetnji i kibernetičkih napada.

f. Umjetna inteligencija i pravosuđe

27. Pristup pravosuđu, transparentnost i objašnjivost sudskih postupaka i donošenja odluka, neovisno pravosuđe i pravna sigurnost ključni su za pravilno funkcioniranje pravosudnog sustava u skladu s vladavinom prava. Digitalne tehnologije, uključujući umjetnu inteligenciju, mogu doprinijeti poboljšanju pristupa pravnim informacijama te eventualno smanjiti trajanje sudskih postupaka i općenito poboljšati pristup pravosuđu. Međutim, ta kretanja mogu imati i negativne učinke, na primjer zbog primjene pristranih algoritama. Moraju biti zajamčeni djelotvorni pravni lijekovi kako bi se osiguralo pravo na pošteno suđenje, pretpostavka nedužnosti i pravo na obranu. Osim toga, nedigitalni pristup pravu i pravosuđu i dalje će biti ključan. I dalje smo predani podupiranju i promicanju vladavine prava u Uniji i njezinim državama članicama. U tom pogledu upućujemo na zaključke Vijeća od 9. listopada 2020. naslovljene „Pristup pravosuđu – iskorištavanje mogućnosti digitalizacije”.

III. Daljnji koraci

28. Kako bi se osigurala učinkovita zaštita prava, sloboda i načela sadržanih u Povelji tijekom osmišljavanja, razvoja, uvođenja i evaluacije umjetne inteligencije, pozivamo Uniju i njezine države članice da slijede smjernice iz ovih zaključaka i razmotre učinkovite mjere za utvrđivanje, predviđanje i reakciju na potencijalne učinke digitalnih tehnologija, uključujući umjetnu inteligenciju, na temeljna prava. Pravnim i regulatornim okvirima, kao što je najavljeni prijedlog Europske komisije za budući regulatorni okvir za umjetnu inteligenciju, trebalo bi ojačati povjerenje, uspostaviti pravednu ravnotežu između različitih interesa i ostaviti prostora za istraživanje i razvoj, daljnje inovacije te tehnički i društveno-tehnički razvoj. Njima bi trebalo poticati okružje u kojem svi akteri poštuju i promiču temeljna prava.
29. Pozivamo Uniju i njezine države članice da uključe razne dionike u rasprave o tim pitanjima i u potencijalni razvoj pravnih i regulatornih okvira kako bi se obuhvatilo široko stručno znanje i različite perspektive, među ostalim iz civilnog društva.
30. Pozdravljamo opsežnu analizu umjetne inteligencije i temeljnih prava koju je provela Agencija za temeljna prava te potičemo Agenciju da nastavi s istraživanjima o zaštiti naših temeljnih prava i zajedničkih vrijednosti u doba digitalizacije.
